

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:
Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:
HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
nemű közlemények

Március 15-iki kalászkok.

Dr. Schandl Károly március 15-i hatalmas éreji beszédéből kiemeljük a következőket:

Ezelőtt tíz-husz évvel a március 15-iki ünnepek egész más atmoszférában folytak le. 1848-ban és azután egy erős centralisztikus hatalom akarta Magyarországot Ausztriába beolvasztani. A bécsi hatalom parkodott bennünket elnyomni, sőt a háboru előtt trializmust akart csinálni.

Szerbia bevalotta, hogy a tengerért provokálta a háborut. A világ kezd belátni tehát, hogy a világháboru felidézésében Magyarországot nem terhel felelősség, igazságtalanul sújtottak bennünket Trianonnal, ezt csak az érdekeltek államok nem merik kimondani. De Monzie francia szenátor kijelentette, hogy a békeszerződéssel egy ezeréves államot tettek tönkre és nem tettek egyebet, mint hogy Németország leghatalmasabb fegyvertársát darabolták szét. Trianon szakította el az elnyomott magyarokat s vette el tőlük a kulturális és személyes szabadságot. Küzdünk a második elnyomatás ellen. Ha Petőfi, Kossuth, Széchenyi, Görgei stb. élne, ma együtt küzdenének valamennyien. A nemzet jobban összeforr, nagyobb egységben lép fel. A mi történetírásunkat revízió alá kell venni, Széchenyi fektette le a 12 pontot, a melyet Kossuth megvalósított: törvény előtti egyenlőség, arányos köztelherviselés, nemesek adózása, nemzeti hadsereg, jobbágytság felszabadítása stb. voltak e pontokban. Sokan még ma is szembeállítják ezt a két nagyságot, pedig teljesen egy gondolatkörben mozgottak. Nem is igaz magyar ember, aki a nemzetet széttagolni igyekszik.

Frázisok-e mindezek, vagy már van komoly reményünk arra, hogy megszűnik az elnyomás: ez mind csak tőlünk függ.

A gazdasági helyzet súlyosságát minden nemzet érzi. A világháboru

alatt keletkezett egy hatalmas gyáripár, mely háborus anyagokat gyártott. Ez a gyáripár, mégha egészséges béke lett volna is, akkor is súlyos befolyást gyakorolt volna a háboru követő idők gazdasági életére. Mert ez az ipar nem akar elpusztulni. Most békebeli dolgokat gyárt, de ezáltal óriási versenyt támaszt a meglévő iparnak. Muniációs gyárakból szövő-, gép-, vasipari stb. gyárak lettek és ezek idezték elő az u. n. tuliparosodást, ez pedig az ipari krízis bekövetkezését.

A gyáripár elnyomja a kisipart. Bekövetkezett az elszegényedés. A nagyipar nem tud magának fogyasztó piacot biztosítani. A fogyasztás kisebb. Igen sok érték pusztult el. Adósa lett egész Európa Amerikának, ahol a világ aranyának háromnegyedrészé összegyűlt, holott a háboru előtt megfordítva volt. Súlyos hitelviszonyok vannak egész Európában.

A mezőgazdaság szintén szemben áll Amerikával. Amerika a háboru alatt fokozta a maga gabonatermő területeit, ezeket ma is fentartja s olcsó vízi fuvarral hozza a termést Európába.

A németek is kezdenek Amerikával versenyezni, de legtöbb deficitel, mert a munkanélküli segélyekkel dolgoznak.

Az ipari krízis után következett be a mezőgazdaság krízise. Mindez Trianonra vezethető vissza.

Az elszegényedett Európa szemben áll a gazdag Amerikával. Most a franciák is mondják már, Európának össze kellene fogni. De a baj az, hogy Európa, különösen Középeurópa, túlságosan el van aprózva. Nézzük Amerikát. Az északamerikai egyesült államok maga akkora, mint egész Európa! Ott nincs vámvonat, szabad a kereskedelem.

Ellenben itt Európában, a hol az elszegényedés beállott, sűrű vámsorompók vannak. A nincstelen államok iparkodnak létezethez jutni. Minden hétre esik egy kereskedelmi szerződés felbontása, mert mindegyik igyekszik a

vámokat felemelni, hogy a saját iparát és mezőgazdaságát megmentse. Pedig ez csak a haldoklók kapálózása. Igazi orvosság volna: visszatérni a tárgyaló asztalhoz. A békeszerződések nemcsak revidálni kell, kibékülést kell biztosítani. Nekünk nem revízióra, hanem határokra van szükségünk. A trianoni szerződést meg kell szüntetni és ahelyett a határ-visszaadásokra áttérni. Az államok kibékülése az a feltétel, mely az elszegényedett Európát talpra állíthatja.

Németországban a munkásság a faluról a városba törekszik, mert ott munkanélküli segélyt kap. Hogy ez mire vezet, nem lehet kétséges.

Egy román diplomata mondotta, hogy mikor Budapestre jön, úgy érzi, hogy egy háboru előtti nyugodt szigetre jutott, mely előbbre van, mint a győztesek. Bukarest, Belgrád és Prága parlamentjei botránnyok színhelyei. A régi osztrák-magyar monarchia helyén három ilyen ország támadt, melyekben a gyűlölet harca dul.

Magyarország hajlandó a békére. Gróf Apponyi Alberttel együtt minden magyar, aki külföldre megy, rámutat arra, hogy Európát talpra kell állítani úgy, hogy a nemzetek kibékülnek egymással.

Ez az eszmekör az, mely bennünket március 15-én áthat.

Szólok nemcsak virágokat hozott a megemlékezés oltárára, hanem hozott kalászkokat. Adja Isten, hogy ezek kenyeret hozzanak, hogy a régi határok közt velünk együtt ünnepelje mielőbb az egész Magyarország március 15-ét.

Ebben a hitben köszönti kerülete polgárait!

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Egyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezeték mosdók, lift, fürdőszobák, Egy ágyas szobák 5-9 P-ig, két ágyas 6-12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlói borok. Esténként a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

Fontos a szőlővesszők megbízható helyről való beszerzése!!!

Szőlőoltványok: Sima és gyökerező **R paria** és **Barlaodieri**. Hazai és **Uthello** gyökerezések, teljes szavatossággal kaphatók államilag ellenőrzött telepünkön.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep Kezelősege
Tapolca, Fő-utca (Kővesdy-féle házban.)

82. kg. fajsúlyu búzáért.

Írta: Günther Ferenc.

Van-e szebb, festőibb, költőibb a tavasznál, a májusi természetnél? Van-e szebb a virágos mezőnél, a hullámzó kalásztenger-nél? Van-e szebb a májusi reggelnél, a mikor a gazda ökör-fogatán lassan haladva a mezőre megy, a mikor az éltető nap sugar melege a természet egész tavaszi köntösét növekvő fejlődésbe hozza!

Olyan a májusi reggel, mint az Isten fel-díszített háza, hol orgona szó helyett pacsirta leng és énekel a magasban, a mikor a pacsirta dalolva szánt az égbolt alatt. A szántó-vető gazda a midőn a természetnek ezt a teljes szépségét, varázsát érezheti, igazán ur, ura a természetnek is, innét származik a gazda független, kissé öntelt büszkesége, mert hisz munkájának, verejtékes fáradozásának legszebb pompáját élvezheti.

S mi mindez a szemlélődő gazdálkodó körül? Egy gyönyörű bűvös műhely, az isteni varázslat természetes kohója, melyben a termő-föld, a víz, a napsugár, a meleg, a növényvilág gyökérzetével, a levelek átalakító léleg-zetével, a végeredményben, a levegőből gyé-mántot teremt, a fekete gyémántot, a szenet.

Evmilliókkal ezelőtt tán az emberi kort megelőzőleg így került sok növényi világ a föld vastag kérge alá, így termett meg a fekete gyé-mánt, mi a tündöklő aranyán sokszor sokkal értékesebb.

Szóval a gazda olyan, mint egy szengyá-ras, mert a termőföld, a nedvesség és a nap melegének segítségével a levegőből élő szene-ket termel termékeiben, amiről meggyőződhet mindenki, amidőn a tűz által ezen széntermé-kek ismét levegővé és füstté válnak s csak a földről elvont kis hama marad belőlük vissza. De míg a szenek értékében óriási különbségek vannak, szintugy óriási különbségek vannak a termelőgazda munkaeredményeiben is.

Az emberi ész és tudomány, az isteni malaszt, a kutató agyat állandóan új munkára serkenti a haladás felé.

A mezői gazdálkodás sok tekintetben tehát nem egyéb, mint alkalmazott szerves kémia. Az eszes gazda pedig benne a munkás vegyész, ki a természet titkait kutatja, elési és meg is valósítja.

A mióta évezredekkel ezelőtt az egyik gazda a répa cukortartalmát észlelte, mi tör-tént azóta, egy bámulatos, csodálatos fejlődés! Ennek az egyszerű gyökénynének csekély kis cukortartalmát az emberi ész a háromszorosára s négyszeresére emelte; ugyanez történt körül-belül a burgonya keményítő tartalmával is.

S mindez az Isten szabad ege alatt, a természet ölében történt, a mezőgazdasági szer-ves kémia és növényélettani biológiai kutatások gyakorlati alkalmazása árán.

Ilyen gondolatokkal élve kell, hogy a magyar gazda kezébe vegye a mindennapi ke-nyeret adó rozs és buza kalászt.

Ilyen gondolatokkal élve kell kutatnia a szántóföld legértékesebb kalászosát, a búzát, mint a mely növény kalászosaink között a leg-nagyobb terméshozamokat adó, fejlődőképes tehetséggel bír.

A búzaszemben leledző természetes óserő óriási. Szinte csodálatos, hogy a fejlődő és éretlen búzaszemek a buza virágzása után már 16 nap múlva 100 százalékig menő csirázási tehetséggel bírnak, míg a rozs ugyanezen te-hetségét csak 25 nap múlva éri el.

A búza-növény tehát az Istentől egy cso-dálatos, bámulatraméltó energia forrással van megáldva.

S a magyar búzának pedig egy különö-sen nagy kiváltsága van, sok más idegen bú-zával szemben, ez pedig a magyar buza igen nagymértű sikértartalma. A buza sikértartalma adja a búzaliszt nyújthatóságát, a magyar búzaliszt adja a legfinomabb tésztaanyagot, a leg-finomabban nyújtható rétesésztaikat.

És mégis bármily nagy kérdés ez a buza-kérdés, egyelőre nem nyujtom tovább, hogy a gondolkodásra és elmélyedésre egy kis időt adjak és kérjek.

A kiváló magyar búzaszemek acélosak, ftveges törésűek. Minél acélosabb a buza, an-nál súlyosabb, annál értékesebb. Ennek a já-

rásnak szültötte Günther Imre, a herceg Erter-házy uradalom növénynevelő intézője. Az eszterházi növénynevelő műhely a magyar-óvári növénynevelő intézetét karöltve, alli-totta elő az országot, a Dunántúl, talán Európa jelenleg egyik legjobb búzáját, mely kiváló mi-nőséget és a nagy termőképességet magában egyesíti. Két évvel ezelőtt Eszterháza 40 ka-tasztrális holdon, kataszter-holdanként 32 mé-termazsás termést produkáltak s az öket után-termelő uradalmak 20—26 métermazsás termé-sátlagot értek el katasztrális holdanként.

Ezen magas buza hozam előfeltételei, kö-zepesen jó buza talaj, nagyon jó talajmivelés, mely szántás, altalajporhanyítással, hogy a gyökérzet a szárazságtól a mélyebb réteg viz-tartalma által függetlenül legyen; okszerű is-tállótrágyázás és műtrágyázás bőven s minde-zek után elsősorú szelektált, nemesített, kli-mánknak megfelelő buza vetőmag.

A talaj, talajelőkészítés, trágya és mű-trágya eddig is sok elsősorú nagy- és kis-gazdaságban adva volt, mint új tényező jött és hódított éghajlati viszonyainkhoz is megfele-lően kitenyészett eszterházi vetőmag, a mely-ből az elmúlt évben az uradalom saját szük-ségletét nem számítva, 50 egynéhány vagon ment széjjel a haladni vágyó gazdák soraiba.

Ezen vetőmag utántermelésével e sorok írója 81 kg. fajsúlyminőséget ért el, Devecser-ben gyenge buza talajon, míg Sereg Károly tó-soki kisgazdátársunk búzája pedig szelektorált-an 82 kg. fajsúly minőséget mutatott.

Sereg Károly kisgazdátársunk az általunk utántermelt szemet jobb föld és jobb talajmive-léssel minőségében tehát még fokozta.

Mint követezőre méltó példát lehet felem-litenünk dr. Havas Kornél fáradozását Karakó-szöröcsökön, az ő buza minősége is 80 kg. faj-súlyt meghaladta s szelektoráltan az ő búzái is bizony megütötték volna a 81—82 kg-os hektóliter minőségi fokot.

Még dicsérnivalóbb jelenség Csorba György halimbai földirtokos nagyszerű buza termelői fá-radozása, akinek idei tavaszi buza vetőmagja sze-lektoráltan 82:25 kg. fajsúlyminőséget mutatott.

Egyelőre csak ezt a pár példát említem meg, annak biznyságául, hogy a devecseri já-rás közepes minőségű buza talaján is lehet 82 kg-os buza minőséget produkálni s ezt majd tennie minden törekvő gazdának, hogy a ter-szet műhelyében rejő produktív erők felhasználásával termelési egyenlegét minél előbb megjavítsa, saját magának s szegény hazánk javára.

(A midőn járásunkból újabb adatokat és vizsgálódásra alkalmas buzaanyagot kérek — egyelőre befejezem ezen bevezető cikksorozat-mat.)

Placi gabona árak.

Buza	31—32	P	Zab	26—27	P
Rozs	30—31	"	Tengeri	25—26	"
Árpa	29—30	"	Burgonya	8	"

Könyvkereskedő tanoncúl

jó családból származó ügyes
fiút felvesz

HUSS FERENC

könyvkereskedése

Eladó

Fodor Mihály ev. tanítónál
Pusztamiskén 30 km. ve-
gyes tűzifa jutányos áron.

Kisfaludy és Somló.

A M. T. E. Somlóvidéki Osztálya szíves figyelmébe.

A Kimizsi-szikkjáról csak a legutóbb szól-tam e helyen és szóltam már más helyen is (a Magyarországon, Veszprémi Hirlapban, Pápa és Vidékében.) Persze eredmény nélkül. Saj-nos, Somló a devecseri járásban van, a hol eredményeket nehéz kivárni. Hanem azért most már ha kicsit is, mégis mozog a föld s dereng a remény: hogy végre Somlónak is akad, ha nem éppen Óvári Ference, de legalább néhány lelkes barátja, akik itt-ott beszélnek, irnak róla s kinnyujtják érte jobbkezüket. És talán Kimizsi-szikkjáról, a mult-többi szép emlékeivel egyetem-ben, nem jut vandál kézre.

Egyesületekben se volna hiány — több, mint elég ilyenekkel dicsekedhetik Devecser. Más kérdés aztán: mennyire élelkepések ezek az egyesületek. Van kimondottan a Somlót kultí-váló egyesület is: a M. T. E. Somlóvidéki Osz-tálya, amely — örömmel látjuk — komolyan igyekszik dolgozni. Ez az egyesület minden esetre sokat tehet és nagyra hivatott. Csak fél-munkát tud azonban végezni, ha Somló hiva-talos fórumai: a hegyközségek, nem mozdulnak ki a maguk iszapos holttengeréből. A Somló-vidéki Osztálynak tehát főleg a dobal, szállósi és Jenői hegyközségek előjáróságait kellene jobb belátásra bírni (a vásárhelyiekben megvan a hajlandóság) s velük karöltve valóítani meg azokat a minden egyes hegybirtokos érdekét is szolgáló terveket, melyeket legutóbbi köz-gyűlésén maga elé tűzött. Bizonyára a hegy-községek felettes hatósága se tagadná meg a közbelépést, ha már a szüntelen kérelem nem használ.

A M. T. E. Somlóvidéki osztályának ter-vei éppen nem megvalósíthatatlanok, nem még Somlón, nem még Devecserben sem. Nem utó-pia a Somlón létesítendő menház, mert hiszen ez készen is van jóformán Somló várában. Legalábbis a falak készen vannak; találni ott elég ép védett helyet, amelyet aránylag kevés költséggel lehetne a célnak megfelelővé tenni. Kétségtelenül kevesebbe kerülne a már meg-levő vár alkalmas részének helyrehozatala és átalakítása, mint egy teljesen új menház akár fából való felépítése. Ilyen körülmények között a vár egy részéből alakítandó menház tervét volna legcélszerűbb szorgalmazni, amit nem hinnők, hogy a tulajdonos Erdődy gróf elle-nezne. Hiszen a vároznak ugyssem veszi semmi hasznát és egyébként is, bizonyára van a gróf ur annyira kultürember, hogy a közhasznú tervnek nem meggátlója, — sőt hisszük — még áldozat árán is elősegítője lesz.

És nemcsak az anyagot kaphatnánk ké-szen a menházhoz, hanem annak megfelelő átalakításához, legalább részben, a munkát is. A cserkészekben. Nálunknál olcsóbb, be-csületesebb munkáskezet alig lehet elképzelni. S ők, a lelkes magyar cserkészek, pláne egy velük közös menház építésétől, dehogyan von-nák meg hathatós segítségüket. Sőt: biztos tudomással bírnak róla, hogy minden rendel-kezésre álló eszközzel mozdítanák azt elő.

Az M. T. E. Somlóvidéki Osztályára így nagy, nemes feladatok várnak és éppen nem leküzdhetetlenek. Elvégre semmi sem tart örökké, nem még a devecseri járásban ha-gyományos közöny sem, melyet majd csak fel-vált végre a kulturális ügyek iránti érdeklő-dés és munka.

(Folytatjuk.)

H I R E K

JÓKAI*)

A jövő század regényét megértük,
Jöttek utána bús Hétköznapok.
Reménnyel élünk, mi Gazdag szegények,
Rablott kincsen a Szegény gazdagok.

Aki a szivét a homlokán hordja,
Rab Ráby módra tengődik csupán,
Aranyembernek keserves sorsa
A Politikai divatok után.

Engém, tied, övé lett most az ország,
Magyar előidőkből nincs napunk.
A Csataképek még előttünk állnak
S a Szélcsend alatt kisirjuk magunk.

Lesz-e idő, hogy Kötünk még egy csokrot?
Sok Névtelen vár hogy gazdát cserél?
Az öreg ember nem vén ember, bizunk
S Kálnok utóda szenved, tűr, remél.

Hova lettek a Fekete gyémántok?
S a Kárpátok büszke hegysora?
Látod-e onnan Jókai az égből,
Hogy Erdélynek nincs már Aranykora?

A Kőszívű ember megtért fiahoz,
Magyar nábob is — haj! — kevés maradt.
De Egy az Isten — mi tudjuk, hogy él még
A szabadság a magyar hó alatt.

Mester, ha te most itt lennél közdöttünk,
Enghitenéd-e szívünk bánatát?
Elmondanád, hogy mire megvénülünk,
Összeszedjük e szétszórt garmadát?

Te nagy szivednek ezüst hegedűjén
Egy szebb jövőről zengene a húr,
Végét jósnád szomorú napoknak,
Hogy nem lesz köztünk több Uj földesúr.

Neved nagyságát gyermekükbe oltják
A magyar anyák édes csókjai...
Öröm, dicsőség magyarnak születni,
Mert Te is magyar voltál, Jókai!

* A szerzőjét, egy felvidéki gimnázium DI. osztályú tanulóját, a csehnek három évre ítéltek ezért a versért, melynek sorai Jókai legszebb regényeire utalnak. (Szerk.)

— Halálóvás. Özv. noszlopi *Noszlopy* Viktorné szül. Kun Róza, néhai Noszlopy Viktor volt devecséri főszolgabíró özvegye, e hó 16-án a szomszédos Bakonygyepesen elhunyt.

— Dr. Karsay Sándor üdvözlése. Dr. *Karsay* Sándor járásbírósi elnököt névnapja alkalmából meleg ünnepségben részesítették ismerősei és tisztelői. Szombaton délután az ügyvédi kar és a város előkelőségei fejezték ki jókívánataikat, a Devecséri Daloskör pedig vasárnap este szerenádokkal tisztelte meg, mint az egyesület díszelnökét.

— Március 15. a vidéken. *Ajka*n az Iparos és Polgári Olvasókör régi hagyományaihoz híven a nagy nap dicsőségén lelkesedve ünnepelte meg március 15-ét. Az ünnepség első része délután 2 órakor zajlott le, amikor is a Kossuth-szobor elé vonult zászlók alatt az Olvasókör, a Levente Egyesület, tűzoltóság és a lakosságnak nagy tömege. Szentmiklóssy Pál ny. ezredes megnyitja után Novák Rezső ág. h. ev. lelkész nagyhatású beszédében vázolta a márciusi eseményeket. Soltész Jenő a „Talpra magyar”-t szavalta el nagy készüléggel. Utána a lakosság minden társadalmi rétegéből számszerűen szavaltak, melyek között az ügyvédi dalárda Kracker karnagy vezetésével hazafias dalokat adott elő. Este 8 órai kezdettel az Iparos kör helyiségében nagyszabású műsoros estét tartottak, melyen a község színe-java társadalmi állásra való tekintet nélkül megjelent. Dr. Kovács Sándor körállatorvos megnyitja

után dr. Jókay-Ihász Miklós országgy. képviselő ünnepi szónoklata következett, aki beszédében összehasonlítást tett a 48-i és most lefolyó események között és azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy azon nagy megmozdulás, mely a nyugati államokban a Rothemer-akció folytán észlelhető, napról-napra jobban érezeti hatását és bizva-bizhatunk egy jobb és szebb jövőben. Az illusztris képviselő mély hatást keltett beszédét szűnni nem akaró tapsokkal ünnepelték. Ezután számos szavaltat következett, melyek közül kitűnt Pintér Jolán, Kránli Elza, Gál Tera, Sipos Gyula, Törvényi László. Nagy hatást keltett egy hazafias egyfelvonásos szindarab is, melyben Papp Lenke tűnt ki. Az egyes számok között a dalárda Törvényi Károly vezetésével hazafias dalokat adott elő. Lélekemelő ünnepség vitéz Halászy Sándor szavaival véget ért.

Kerlén. Máskor is lengett már a nemzeti lobogó márc. 15-én a községházán, de soha még ilyen magasztosan nem hirdette a magyar szabadság kivívását, soha ily meggyőzően nem szállt a magyar szívekhez. A magyar faluban — ugylátszik — ébred a régi hazafiai szeretet. 14-én este a leventéknek, 15-én pedig a felnőttek részére lett megtartva az alábbi műsoros ünnepély: 1. Hymnus. Énekelte a nép. 2. Eredj, ha tudsz. Végvári irredenta versét szavalta Nagy Géza levente. 3. Millió a csillag. Irredenta dal. Énekelte a kertai férfikaru dalárda. 4. Ünnepi beszéd. Mondotta: Ihász Mihály ev. lelkész. 5. Nemzeti dal. Énekelte a dalárda. 6. Magyar ének 1919-ben. Sajó Sándor irredenta versét szavalta Luksics József levente. 7. Kenyeret sít az én rózsám. Irredenta dal. Énekelte a dalárda. 8. Március 15! Hazafias népszimű. Előadták: Beke Irénke és Molnár János és László Lajos leventék. 9. Hiszekegy. Énekelte a dalárda. Ihász Mihály lelkész mély tartalmú, de közvetlenül előadott ünnepi beszéde az egyszerű lelkekből is az együttérzés, a hazafias egyfűtávozandóság, a boldogabb jövő reményének lelkes éljenzésben kitörő tanujelét váltotta ki. Nagyon megkapó és hatástelme volt minden és köszönet és elismerés illeti az ünnepség előkészítésével járó hosszú és nehéz munkáért a kertai tanító urakat, akik a magyar jövőért, a magyar feltámadásért ily fáradhatatlanul dolgoznak.

Isokon a Polgári Olvasókör ünnepélyes keretek között tartotta meg március 15-ét. Az ünnepélyen szavallattal szerepeltek: Berzsenyi Mariska, Sereg Mariska, Jäger Pál, Mátyás Gyula és Mátyás Lajos. Az Olvasókör nevében ünnepi beszédet mondott Moharos László és az ünnepség hangulatát emelték még az Olvasókör által előadott hazafias és irredenta dalok. Az ünnepség a magyar Hiszekegy szívekbe markoló akordjaival ért véget és a lelkes ünneplő közönség soha nem muló emlékekkel tért családi tűzhelyéhez.

— Vásárhelyi hírek. Március 4-én tartotta Somlóvásárhelyen értekezletét a Faluszövetség, melyen egyhangú lelkesedéssel el-

határozták, hogy a község kulturházat épít. A képviselőtestület ingyen telket és kocsiútvart ajánlott fel az államségély mellé, melyet képviselőnk közbenjárására kaptak. — Itt említhetjük meg, hogy a vásárhelyi rakodóállomás létesítéséhez is ingyen telek- és kavicsmal járni hozzá a község.

— Beszámoló. Dr. *Jókay-Ihász* Miklós, a nagyvásonyi kerület képviselője március 15-én Szentgálon tartott beszámolót, melyen a község egész lakossága megjelent és mindvégig lelkes ovációban részesítette képviselőjét. Vasárnap pedig Csékuton és Padragon tartott beszámolót s mindkét községben lovasbandérium, fehérruhás leányok és a választók igen nagy tömege fogadta s egész oltáta alatt ünnepelte a szeretett képviselőt.

— Elhízott egyénekkel a természetes „Ferenc József” keserűvíz hatalmasan előmozdítja az anyagcserét és a testet könnyeddé teszi. Több orvosprofesszor a *Ferenc József* vizet szívelzsirosodásnál és reggel, délután és este egy-egy harmadpohárral mennyiségben rendeli. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Az ajkai kultúregyesület, mely *Keszey* János főtanító vezetésével működik, márc. 14-én este bensőséges módon emlékezett meg a márciusi szabadság ünnepéről. *Soltész* Jenő egyetemi hallgató ünnepi beszédében a nap jelentőségét fejtegette, kinek ugyanezen alkalommal e napra irt hazafias egyfelvonásos szindarabját is előadták. Számos szavallat gyönyörködtette a nagyszámú közönséget. Különösen nagy sikert ért el: *Zsombok* Jenő, *Kámán* Punci, *Meszlenyi* József és *Gál* Tera. A rendezésért *Keszey* Jánost és *Kovács* Kató tanítónőt minden dicséret megilleti.

— A piriti szurkolás. Ezzel a címmel megirt híreinkre vonatkozólag Piritről közlik velünk, hogy a kezdeményezők nem a pirítiek voltak, ennek a falunak népe egyébként sem garázda természetű. (Ezúton figyelemztetjük ottani tudósítónkat, hogy mielőtt beküld valamit, alaposan győződjék meg annak igaz voltáról, mert nem kellemes ránk nézve az események helyreigazítása. Szerk.)

— Tűz. Hétfőn a déli órákban a szomszédos Pusztamiske községben eddig ismeretlen okból higuuladt *Szabó* ottani kisbirtokos háza, mely csakhamar a lángok martalékává lett. Leégett még a mellette levő hosszú pajta is, telve takarmánnyal. A csendőrség megindította a nyomozást a tűz keletkezésének kiderítésére.

— Megmérgezte magát. *Boldizsár* Ferencné 25 éves tatai asszony a héten kedden jegy nélkül utazott a székesfehérvár-cellőmölki vonalon, miért Devecsériben lezállították a vonatról. A vasuti hídnál összeesett s mint a vizsgálat megállapította, megmérgezte magát. A Berta-kórházban ápolják.

Igyál

KATHREINER-féle

KNEIPP

malátakávét

Ha ezt igazán finoman akarod elkészíteni, alkalmazkodj az eredeti csomag hátlapján levő főzési utasításához és tartsd ezt be pontosan.

Michelin a gumik királya!

Világhírű PUCH kerékpárok, minden gyártmányu kerékpár alkatrészek raktárra érkeztek.

Autó és cséplőmotor-javítás, villanyszerelés, varrógépjavítás

Horváth József

mechanikai gépjavitó műhelyében
Devecser, Deák-ter 22.

Eladó üzlet

Várpalotán egy 70 éves fűszerüzlet, mely vendéglőnek vagy hentesességnek is alkalmas, elhalálozás miatt szép nagy házzal együtt eladó

Bővebbet Lénárd bűrüzet Veszprém.

Éger, nyár, bükk, dió, kőris, tölgy, hárs stb. rönkfákat áll ndóan vásárol!

Fornérgyár és keményfatermelő R. T.

Budapest, X., Csont-u. 1.

Amerikai rendszert

2 darab uj, kettős kap-tár keretekkel együtt eladó.

Cim a kiadóban.

oooooooooooooooooooooooooooo

Hirdetéseket jutányosan felvesz a kiadóhivatal

oooooooooooooooooooooooooooo

Uradalmak, gazdák
figyelmébe!

Bánóczy Zoltán timárüzeme
Veszprém, Urkut-u. 4. szám.

Kidolgozza nyersbőrjeit cipő-, csizma- és szíjjártóbőrnek, barány, nyul, róka stb. bőrjeit szőrmének, szarvas és őz bőrjeit ruházati célra a legolcsóbban.

**Devecser és Vidéke
Hitelszövetkezet**

az építkezők figyelmébe ajánlja fateré-
pét és egyéb építkezési anyagait.

Uj gabonára

kedvező kamat és jutalék feltételekkel a **Futura** képviselőjében előleget foglósít. (Elemi kár esetén, ami hatóságilag azonnal igazolandó, a szerződéses felek kizárólag az előlegül felvett kölcsöntőkével és annak jutalékával tartoznak.)

**KIADÓ LAKÁS. Kinizsi-utca
7.sz. alatt két szoba, konyha,
kamarából álló lakás kiadó.**

Földbirtokokra

(5 holdtól, holdankint 700 P-ig) becslés nélkül, 35 évi amortizációra, 7 $\frac{1}{2}$ % kamatalapon, az ország legnagyobb pénzintézetétől

5 nap alatt gyorsfolyósítás!

Házakra: 5-10 évig terjedő átmeneti kölcsönök

Kisipari hitelekét váltóra, 12%-ra szerzünk. Váltóhitelt folyóáttatunk magánpénzből (legfeljebb 1 évi időtartamra) hitelkamatra, hitelképes kereskedőknek, háztulajdonosoknak és információképes tisztviselőknek, magánosoknak.

Ékszerfedezetre az érték 80%-ig azonnal folyósítatunk.

„New-York” hiteliroda

Budapest, VI. Podmaninczy-u. 29.

(Válaszbélyeg beküldendő.)

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb divatu

tavaszi selyemkalapok

különböző minőségben, olcsó árakon, nagy választékban raktárra érkeztek.

Átalakítási, javítási hozott anyagból is mérsékelt áron vállal

Pék Terus

Devecser, Füzös-ucca.

Autó

6 személyes osztrák FIAT general javítva, ujjonon lakkozva teljesen jó karban, accumulator és dinamó világítással olcsón eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Somody József

Budapest, Alsóerdősor-u. 12.

Dohánytársaság

Kiadó lakás

Bocskay-u. 9. sz. alatti házban 2 szoba, konyha, előszoba, kamara és mosókonyha május 1-ére kiadó. Tudakozódni lehet

özv. Szücs Józsefnél

Devecser, Bocskay-u.

Házhelyek eladása

Devecserben a vasutállomásról a templomtérrre vezető UJ UTCÁBAN eladásra kerül 7--8 házhely Felvilágosítást ad a Mezőgazdasági Kereskedelmi és Iparbank Devecser.

3489, 3490/927 tksz.

Árverési hirdetmény

Talos Gáborné sz. Madarász Klára végrehajthatónak Szabó Sándor kiskoru (kép. Szabó Sándor) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1200 P tökétkövetelés és járuléka behajtása végett a devecseri kir. járásbírószág területén levő, Devecser községben fekvő s a devecseri 638 sz. tjkvben A 3 sor, 1617/a hrsz. szántó és rét az 53-ik dűlőbéli ingatlanból végrehajtást szenvedő nevében álló B 17 alatti illetőségre Kocsis Tóth Gergely és neje Réfi Oszkó Anna és Szabó Sándor javára a 3096/906 és 927/910 tksz. végzésekkkel bekebelezett lakhatási jog és a végrehajtást szenvedő nagyköruságáig terjedő hasznélvezeti jog fenn-tartásával 395 P kikiáltási árban, az u. oitani 960 sz. tjkvben A 2 sor, 2097/a hrsz. a. felvett szántó a 31-ik dűlőbéli ingatlanból u. a. B 20 sorsz. alatti illetőségre ugyancsak Kocsis Tóth Gergely és neje és Szabó Sándor-lakhatási és illetve hasznélvezeti jogá-nak fenn-tartásával, 1306 P kikiáltási árban az u. o. 1590 sz. tjkvben A 1 sor, 1616/b hrsz. a. felvett szántó és rét az 53-ik dűlőbéli ingatlanból B 4 alatti u. a. B 4 alatti illetőségre 152 P kikiáltási árban, valamint u. e. tjkvben A 3 sor, 2096/2 hrsz. a. felvett szántó 231-ik dűlőbéli ingatlanból u. a. B 4 alatti illetőségre 14 P kikiáltási árban, u. a. korlátozások — lakhatási és hasznélvezeti jog — fenn-tartásával és az u. o. 2499 sz. tjkvben A 1 — 3 sorsz. a. közös sertéslegelőből B 863 sorsz. a. ugyanannak illetőségre 167 P kikiáltási árban ugyanazon korlátozások fenn-tartásával elrendeli.

Az árverést 1928. április 26. napján d u. 3 órakor Devecserben, a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverési szándékozók kötelesek bántpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. tc. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bántpénznek előleges bírói letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. tc. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. tc. 21. §.).

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb igértet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bántpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Devecser, 1928. jan. 20.

Dr. KARSAY s. k
A kiadmány hitelfüli:
KOVÁCS s. k.

KERTEK

átalakítását, parkirozását,
disztertek tervezését

olcsón vállalja vidéken is

Némethy Ferenc

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:

HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
nemű közlemények

A bajok forrása.

Árvíz öntötte el a nemzetek vetését, pusztul a gazdaság alatta; kivész a reménység a földön. Az égen pedig újból viharfelhők gyülekeznek. Az ősgyűlölet villámain, romboló jégveréséit rejti magában a tarjagos felhők halálos sötéteje.

A világháború romboló árja trónokat söpört el, országokat tépett darabokra. Milliós évek ősfolyók medrét erőszakos módon a hegnyek felvezették. Magyarország életreit elvagták, karjait, lábait leszabdalták; aztán főbe is verték. Elkábultában az örület rémségeit művelte az ágy, a szivben megfagyott az érzés. Önkezeléssel tépte önmagát a nép. Magyarország teste csupa seb, csupa forradás. Az önmaga ejtette sebek mégis mintha gyógyulóban volnának s a szív megfagyott érzése mintha lágyulni kezdene.

A közös nyomorúságban egymáshoz közelednek a magyarok, de a világ népei is; mert hiszen seb nélkül nem maradt senki. Mert az egész földi világ termő talaján ott áll még a vér-özön árja — Oroszországban még háborgó tenger, máshol tavak, tócsák, fel-felfakadó vadvizek ölik el a tenyészetet...

Ezeket a vészthozó s a pusztulás gombáit termelő mocsarakat pedig le kell csapolni.

Országok, népek és egyének vak-ságig menő rövidlátásukban egyelőre még azon dolgoznak, hogy az életől mocsárvizeket a maguk földjéről el a más mezejére vezessék. Oroszország pedig a bolsevizmus véres tengerét az egész világra akarja rázudítani.

Magyarországon is egyik társadalmi osztály a másik mezejére igyekszik átvezetni az áradatot.

Pedig jobban tenné a tőkés, munkás, iparos, földmives, kerekedő stb., ha gyűlölködés helyett megértéssel lenne egymás iránt, mert hisz az egyik baja a másiké is.

Jobban tennék a nemzetek, ha az örült fegyverkezés helyett a közös nyomorúság megszüntetésének módjairól tanácskoznának. A nép, az „Istenadta nép” mindenütt hajlandó a békességre. Csak az ugynevezett vezetők bünösek, akik akár elvakultságból, akár rövidlátásból, akár saját egyéni hasznuk érdekében, sokszor hiúságuk jóllakatása végett, a népeket egymás ellen uszítják.

Kétségtelen, hogy ez a bajok forrása. Mert bárha a létért harcolni kell az embernek e földön, ez a harc nem irányulhat egymás ellen, nem irányulhat arra, hogy erőhatalomra támaszkodva egyik ember, egyik nemzet a másikat kizsákmányolja. Az egész világot egy nemzet sem képes egyeduralma igájába fogni. Mégis az u. n. „nagy nemzetek” erre törekcszenek. A föld kincseinek, az elme nagyszerű vívmányainak, a verejtékes munka örösi eredményeinek kilencven százalékát ezen szörnyűséges harc eszközeinek előállítására emészti fel. Mert hiába akar egyik ember vagy egyik-másik nemzet „jó” lenni, békében élni akkor, amikor a másik élesre fent fegyverrel áll a háta megett, hogy megtámadja és kirabolja. A gyűlölet mai világában míg az egyik kéz az ekeszarvat fogja, a másik kénytelen a munka védelmében kardot szorítani.

A gazdasági harc pedig nem a tisztességes verseny, a „győzőn a jobb” fegyvereivel folyik, hanem a hadseregek emberölésre rettetenes tökéletességgel felszerelt tömegeinek fenyegetése alatt. A Rómába betört barbár vezér, mikor a béke váltságdíját képező aranyat mérlegelte s a mérleg arannyal megrakott serpenyője tulontul lebillent és a rómaiak ezt kifogásolták: kardját dobta a másik serpenyőbe e kiáltással: Jaj a legyőzötteknek!

A mi mérlegünk serpenyőjében is ott van még ez a kard, ellenségeink hatalomszava, de mintha mégis vesztett volna már sulyából. A népek kezdik megérteni egymást. Hatalmas államférfiak és elmék dolgoznak az igazi

béke megteremtésén. Mi „jó magyarok” reméljük, hogy ezen igyekezet eltömi a bajok forrását. S.

Dr. Schandl Károly beszéde.

Elmondta a devecseri járási közművelődési és gazdasági egyesület 1928. március 15-iki választmányi ülésén.

Ezen gyakorlatias és széles látókörű előadásból feljegyeztük a következőket: Szólok úgy érzi, hogy ezen első alkalommal, mikor együtt van a járás vezetői körével, kötelessége bizonyos információkat nyújtani személyi és egyesületi terveit illetően:

Hat és fél évet töltött el mint politikai államtitkár a földmivélsügyi minisztériumban, ahol a legnagyobb bizalom és ragaszkodás jeleivel halmozta el. Most saját kérelmére bizonyos változás történt, mely a miniszterelnök intencióinak felel meg. A földmivélsügyi minisztériumban kerékvágásban vannak a dolgok.

A magyar mezőgazdaságot minden oldalról erős világverseny támadta meg; létalapjában van megtámadva. A versenytermelés programja fel lett állítva: többet, jobbat és olcsóbban kell termelnünk. Evégből szükséges a mezőgazdasági hitelviszonyok rendezése. A földhadiszálláson működő vezérek munkatársukat egy külön hadszíntérré küldték ki evégből. Meg kellett ígérnie, hogy marad a régi összeköttetés; lényegileg marad a miniszterelnök legközelebbi munkatársa; mindenkor mellette lesz. Új munkakörében önállóbban tud dolgozni és a mezőgazdasági hitel érdekében többet tud tenni, kapcsolatos ez a munkakör, a földmivélsügyi miniszter programjával: a mezőgazdasági termelés és értékesítés támogatásával.

Az Országos Központi Hitelszövetkezetből egy olyan hatalmas pénzügyintézetnek kell kifejlesznie, mint a német „Preussen-Kassa”, mely még az állambanktól is tudja magát függetleníteni és a kamatlábat le fogja szorítani. 15—16% mellett a mezőgazdaságnak tönkre kell mennie.

Új állásában a másik oldalon a parlament felé is szabadabban fog tudni dolgozni, a minisztert erősebben tudja támogatni, a parlamentben is aktívabb szerepet fog vehetni.

Állását megválasztás után nyerte el s így nem összeférhetetlen a képviselősséggel.

Nemcsak ez irányban, hanem a kerület érdekében is sokkal erősebben tevékenykedhetik. Választóival sürűbben találkozhatnak. Kétségtelen, hogy bizonyos adósságai voltak régebbi kerületében is, azokat is rendezni kellett a csongrádiakkal szemben. Az obligók alul már ott is

Fontos a szőlővesszők megbízható helyről való beszerzése!!!

Szőlőoltványok: Sima és gyökeres **R paria** és **berlaodieri**. Hazai és **óthello** gyökerek, teljes szavatossággal kaphatók államilag ellenőrzött teleptükhön.

Badaonyvidéki Szőlőtelep Kezelősége
Tapolca, Fő-utca (Tóvesdy-féle házban.)